

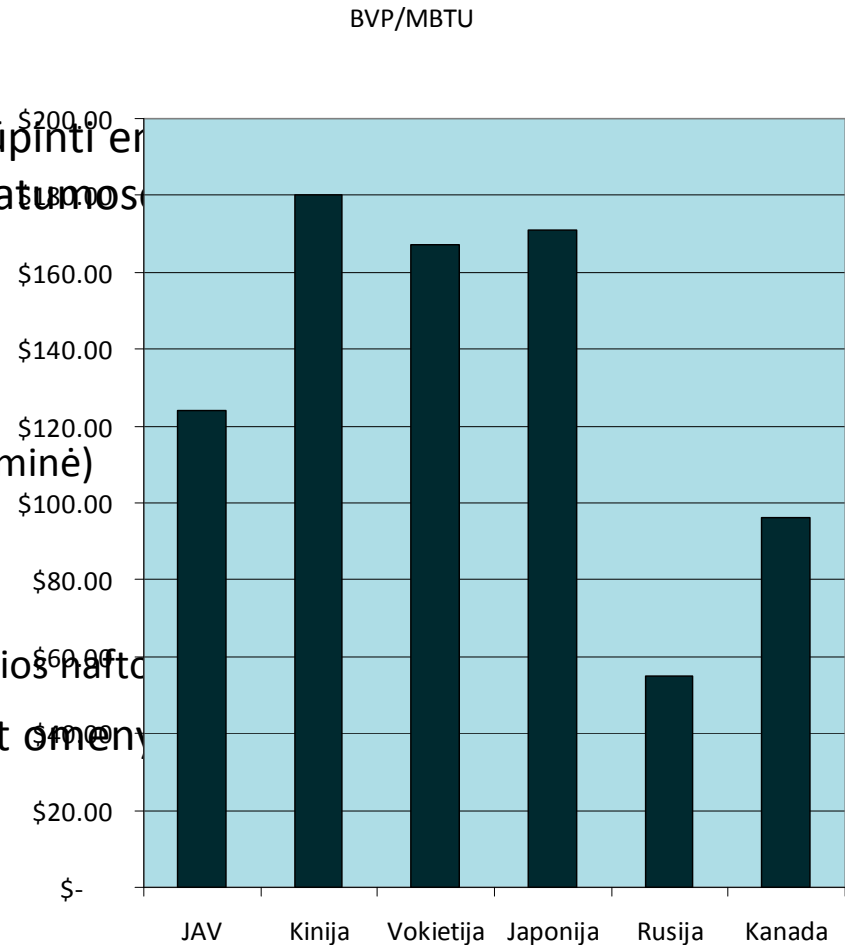
Atsinaujinanti energetika: tarp neapibrėžtumo ir galimybių

Šarūnas Skyrius

2011 m. vasario 10 d.

Kontekstas

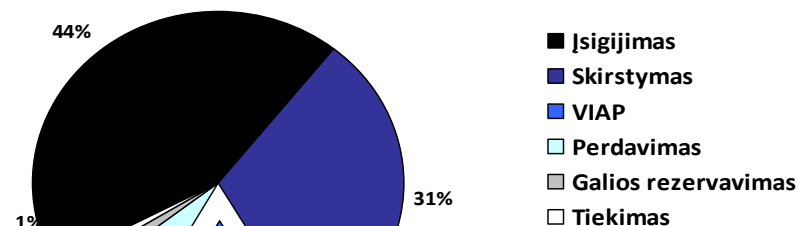
- ◆ Norint, kad augtų ekonomika, būtina ją aprūpinti energija. Energetikos efektyvumas turi fizines ribas, ypač mūsų platumo neišvengiamai augs (žr. grafiką).
- ◆ Energijos šaltinių įvairovė svarbi:
 - ◆ Vietinių šaltinių vystymas (biokuras, vėjas)
 - ◆ Mokėjimų balansas (visa atsinaujinanti + atominė)
 - ◆ Derybinė pozicija su importo partneriais;
 - ◆ Pasirinkimo galimybė vartotojams
 - ◆ Diversifikavimas tolyn nuo nuolat svyruojančios naftos
- ◆ Biokuras turėtų būti svarbus valstybei, turint gmeny

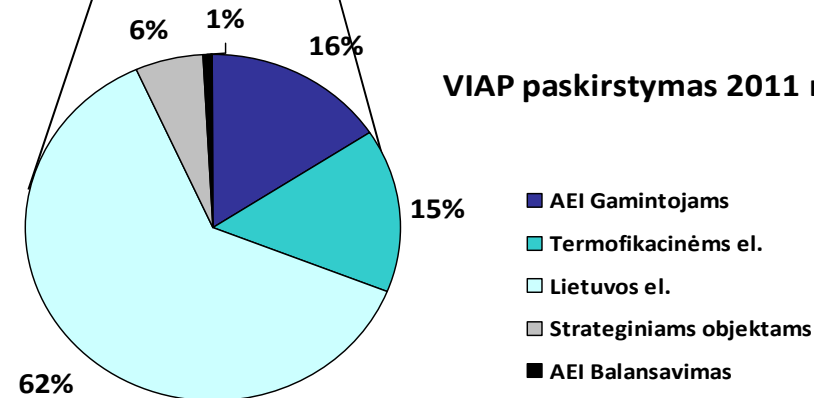
AEI Demistifikavimas

- ❖ Mitas, kad vėjo jėginių vystymas yra pasakiškai pelningas – tiek stiprus, kad paskatino labai daug “kvailių aukso” ieškotojų dalyvauti konkursuose dėl kvotų
- ❖ Mitas, kad elektros energijos gaminamos iš atsinaujinančių išteklių subsidijavimas yra išskirtinis;
- ❖ Pagrindinės elektros kainos sudedamosios yra ne tik gamyba, tačiau ir skirstymas, perdavimas ir VIAP'o dalis, didele dalimi skiriamas labai senoms technologijoms;
- ❖ AEI įtaka rėmimo kainai (pagal vienkainį tarifą) yra 0,5 centai / kWh, o iškastinių šaltinių – 2,1 centai / kWh

Elektros kainos struktūra 2011 m. (be PVM)

VIAP paskirstymas 2011 m.

Šaltiniai: Energetikos ministerija, LVEA

GILD
CORPORATE FINANCE

Ko reikia ir kas trukdo plėtrai

- ❖ Finansavimo netrūksta, bankai gali ir nori finansuoti;
- ❖ Akcininkų graža nedidelė (pvz. vėjo energetikoje “antrinės rinkos”, jau išvystytų vėjo jėgainių parkų ilgalaikė graža (IRR svyruoja tarp 7-10%), bet pakankamai stabili ir investuotojams įdomi (iš dalies dėl savo nepriklausymo nuo NT, akcijų ir obligacijų rinkų);
- ❖ Trukdo neapibrėžtumas (AEI įstatymas svarstomas kelerius metus, nėra sutarimo dėl energijos iš atsinaujinančių išteklių bent pagrindinių supirkimo principų).

Ką būtina padaryti

- ❖ **Priimti AEI įstatymą.** Jis svarstomas kelerius metus, nusiritant iki kartais sunkiai paaiškinamos retorikos;
- ❖ **Ne kaina+, o fiksuoto tarifo režimas.** Kaina+ formulė gali veikti, tik esant giliai ir likvidžiai 10+ metų trukmės elektros pardavimo kontraktų rinkai;
- ❖ **Nedviprasmiškai garantuoti supirkimo kainą** ir pirkimo sutartį. Bet koks teisinis vėjo parko patikrinimas susiduria su “tarp eilučių” gyvenančiu lietuvišku “feed-in” tarifu, ir lemia ilgas diskusijas.